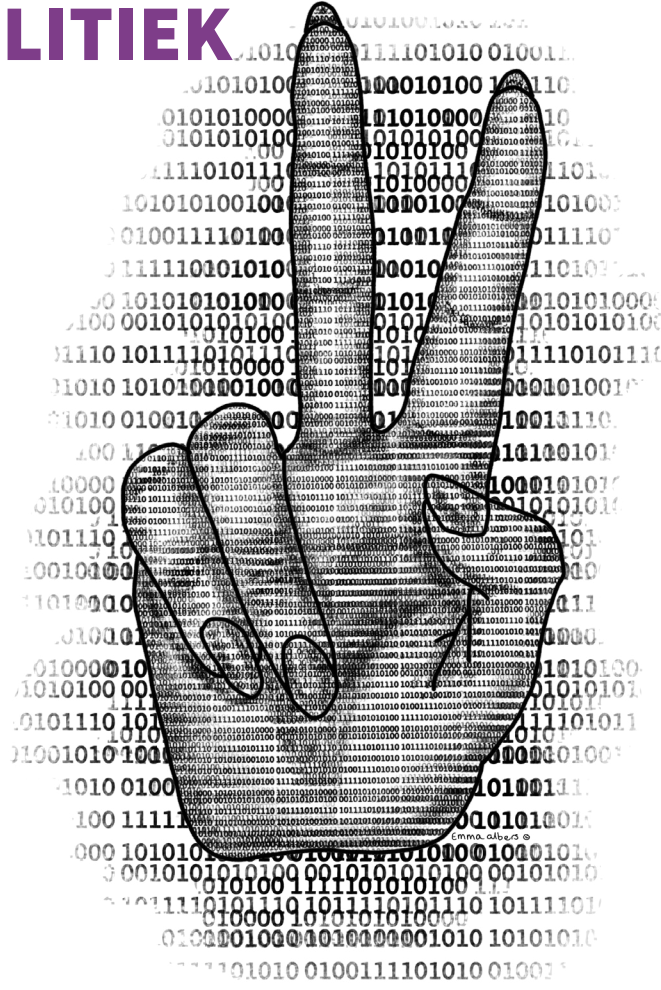
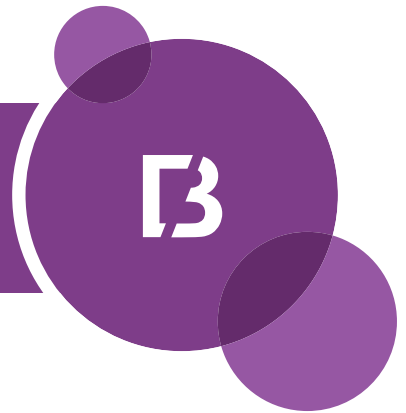




POLITIEK



Vrijheid



INTRODUCTIE

De enige rechtvaardiging voor het uitoefenen van macht over een lid van een beschaafde samenleving, tegen diens wil, ligt in de bescherming van anderen. (...) Over zichzelf, over zijn eigen lichaam en geest beschikt het individu zelf.

J.S. Mill, 1859

De ideeën van Mill over vrijheid nemen een belangrijke plek in in de grondwaarden van een liberaal democratische rechtstaat, een staat waarin burgers worden beschermd tegen de willekeur van de overheid en waar haar vrijheden worden gewaarborgd. In Nederland staan politieke vrijheden

uitvoerig beschreven in de Grondwet. Als je het als burger ergens niet me eens bent, heb je het recht om hierover te publiceren. Dit publiceren, het laten horen of zien van je mening, kan op allerlei manieren. Politieke vrijheid beperkt zich niet tot het uiten van je mening, maar gaat ook over de vrijheid van onderwijs, vrije keuze van arbeid, vrijheid van verplaatsing en de vrijheid om te doen met je lichaam en geest wat jou goed lijkt. Betekent dit dat we alles mogen doen wat wij maar willen, ook als we anderen geen schade berokkenen? Nee, natuurlijk niet. Tegenover alle vrijheden die we hebben staan ook

verantwoordelijkheden. Wanneer we niet onze verantwoordelijkheid nemen voor ons handelen, zijn we in feite 'ontoerekeningsvatbaar'. Al ons handelen zou onder de vlag van vrijheid geoorloofd kunnen zijn en we zouden dan gewoon kunnen zeggen en doen wat de omstandigheden ons ingeven. Zowel vrijheid als het besef waar de grenzen van deze vrijheid liggen zijn belangrijk.

Vrijheid van meningsuiting

waar ligt de grens?

Niemand heeft voorafgaand verlof nodig om door de drukpers gedachten of gevoelens te openbaren, behoudens ieders verantwoordelijkeheid volgens de wet.

Grondrecht: artikel 7

De opvattingen over vrijheid van meningsuiting verschillen en kunnen zelfs met elkaar botsen. Het tekenen van hakenkruisen, elkaar grappend 'homo' noemen, vloeken, opmerkingen over kopvoddentaks: het zijn uitingen die

kwetsend zijn voor bepaalde groepen in onze samenleving. De vrijheid van meningsuiting komt in botsing met de vrijheid van een groep mensen die hun identiteit vormgeven zoals zij willen. Wanneer we accepteren dat een groep alles mag zeggen, accepteren we ook dat een andere groep wordt gekwetst en misschien zelfs onderdrukt. De term vrijheid wordt in die zin een verlangen naar zelfbevestiging en macht en leidt tegelijkertijd tot het beperken van begrip voor en vrijheid van anderen.

Hoe we spreken, verbeelden en schrijven over anderen zegt iets over de ruimte die we anderen gunnen. Voor vrijheid van meningsuiting hebben we geen toestemming nodig. Willen we een maatschappij waar iedereen zich vrij voelt, dan gaat vrijheid wel over keuzes maken, nadenken, confrontaties aangaan en verantwoordelijkheid nemen.

OPDRACHT VRIJHEID VAN MENINGSUITING

WAAR LIGT DE GRENZ?

Bij deze opdracht gaan we 'vrijheid van meningsuiting' bespreken en aan de hand van beelden en uitspraken met elkaar overleggen of er in de opvattingen ergens de vrijheid van meningsuiting wordt overschreden.

DOELN

- Studenten verkennen hoe zij zelf staan tegenover radicale opvattingen.
- Studenten verdiepen zich in de vrijheid van meningsuiting aan de hand van radicale opvattingen.

KLASSIKAAL

Gesprek in de klas over vrijheid van meningsuiting.

- Wat betekent vrijheid van meningsuiting voor jou?
- Welke meningen hebben anderen over jou (gehad) en hoe kwetsend heb je deze ervaren?
- Kan vrijheid van meningsuiting leiden tot vooroordelen?

OPDRACHT

Aan de hand van beeldmateriaal en uitspraken gaan jullie in subgroepen vrijheid van meningsuiting bespreken.

- Overleg met elkaar of er in de opvattingen ergens de vrijheid van meningsuiting wordt overschreden.
- Is de vrijheid van meningsuiting in Nederland ruim of kan deze juist nog ruimer?

De docent deelt het materiaal voor deze opdracht in de klas uit.

KLASSIKALE AFSLUITING

- Eens - oneens: Hoe waren de meningen in jullie groep met betrekking tot de verschillende uitspraken?
- Waar ligt de grens van vrijheid van meningsuiting?
- Wat doe je wanneer grenzen overschreden worden?
 - Ga je de confrontatie aan?
 - Welke verantwoordelijkheid neem je?
- Hoe ervaren jullie de vrijheid van meningsuiting in Nederland?

BRONNEN

Isaiah Berlin: Twee opvattingen over vrijheid. Uitgeverij Boom
Grondwet voor het Koninkrijk der Nederlanden. ProDemos
<https://www.amnesty.nl/wat-we-doen/themas/vrijheid-van-meningsuiting>

Vier vrijheden

In de toekomstige dagen, die wij trachten veiliger te maken, kijken we uit naar een wereld die gebaseerd is op vier essentiële menselijke vrijheden.

- 1.** De eerste is de vrijheid van spreken en meningsuiting - overal in de wereld;
- 2.** De tweede is de vrijheid van elk persoon om god te aanbidden op zijn eigen manier - overal in de wereld;
- 3.** De derde is de vrijwaring van gebrek - die, vertaald binnen het kader van de wereld, economische verstandhoudingen in de zin heeft die elk land een gezond leven in vrede tijdstijd voor zijn inwoners verzekert - overal in de wereld;
- 4.** De vierde is de vrijwaring van vrees - die, vertaald binnen het kader van de wereld, een wereldwijde reductie

betekent van bewapening naar zo'n punt en op zo'n grondige wijze, dat geen land in de gelegenheid zal zijn een daad van fysieke agressie te plegen tegen welke buur dan ook - overal in de wereld.

- Dat is geen visie voor een ver millennium. Het is een duidelijk omschreven basis voor een soort wereld die bereikbaar is in onze eigen tijd en generatie. Die soort wereld is zeer in tegenstelling met de zogenaamde nieuwe orde van tirannie die de dictators trachten te creëren met de inslag van een bom.

Franklin D. Roosevelt, 6 januari 1941

Met zijn Four Freedoms Speech riep president Franklin Delano Roosevelt het Amerikaanse volk op zich niet afzijdig te houden van de strijd in Europa. Zijn

toespraak werd gegeven om aandacht te vragen voor het herstel van democratische waarden waar alle mensen wereldwijd recht op hebben. De VS, die zich tot die tijd afzijdig had gehouden, werd acht maanden later door het bombardement op Pearl Harbour meegezogen in WOII. Door de inspanningen van Roosevelts vrouw, Eleanor Roosevelt, zijn de *Four Freedoms* in de Universele Verklaring Rechten van de Mens (UVRM) opgenomen. De verklaring werd op 10 december 1948 door de Verenigde Naties (opgericht in 1945) onderdeel van hun beleid.

OPDRACHT VIER VRIJHEDEN

De Vier Vrijheden van Roosevelt inspireerde de schilder Norman Rockwell om vier schilderijen te maken die de verschillende vrijheden uitbeelden.

Hoe zien jouw/jullie vier vrijheden eruit?

Lees de vier vrijheden van Roosevelt en verbeeld je/jullie eigen vier vrijheden.

DOELEN

- De student maakt kennis met de vier vrijheden van Roosevelt.
- De student weet wat de vier vrijheden betekenen, zowel voor de eigen leefomgeving als die van anderen.

KLASSIKAAL

Gesprek in de klas over de vier vrijheden van Franklin D. Roosevelt en het werk van Norman Rockwell.

OPDRACHT

Geef beeld, vorm en inhoud aan de 4 vrijheden. De opdracht mag je in een subgroep van maximaal 4 personen maken. Als je in een subgroep werkt, zorg dan voor een goede taakverdeling.

- Maak mindmaps over de 4 vrijheden
- Hoe zijn de 4 vrijheden zichtbaar in de eigen leefomgeving?
- Verbeeld de 4 vrijheden.

De wijze waarop de vrijheden worden vormgegeven mag je zelf bepalen. Dicht, illustreer, maak theater, zing, film, fotografeer, dans, maak een game, bouw, gebruik textiel: kies een vorm die bij jou/jullie past.

PRESENTATIE

Presenteer de 4 vrijheden of laat de groep de 4 vrijheden ervaren.

REFLECTIEVE VRAGEN

- Wat heb je geleerd van deze opdracht?
- Waar heb je je over verbaasd?
- Welke vrijheden heb jij of zou je meer willen hebben?

BRONNEN

<https://www.fourfreedoms.nl/nl/info/passage-fdrs-speech-to-congress-january-6-1941.htm>
https://nl.wikipedia.org/wiki/Eleanor_Roosevelt